

นักเรียนชีวิตของลูก ครูอีก ๑ คน ณิชฎิณี เจียรกุล

ห้องโถงสีขาวที่สว่างอยู่แล้วดูสว่างขึ้นไปอีก เมื่อหญิงสาวคนนี้ได้ผ่านประตูเข้ามา ประโยคง่ายๆ “เพราะลูกสอนเรา” ของเธอในพอดแคสต์ พาเราไปสู่เพจชื่อเดียวกันของเธอ และพามาพบเธอในการสนทนาครั้งนี้

แม่อีก ๑ คน ณิชฎิณี เจียรกุล คุณแม่ของลูกวัยพรีทีนสองคน ค้นพบมานานแล้วว่าตัวเองรักการสอนเป็นชีวิตจิตใจ หลังเรียนจบปริญญาตรีจากคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ จึงเรียนต่อปริญญาโทและเอก คณะครุศาสตร์ สาขาปฐมวัย ที่มหาวิทยาลัยเดม เธอเคยเป็นทั้งแอร์โฮสเตส นักแสดง ครูสอนการแสดง ครูสอนพิเศษ ทำโฮมสคูล และปัจจุบันเป็นครูใหญ่ของสถาบัน Arcadia Academy พื้นที่การเรียนรู้ของเด็กและครอบครัวนอกระบบโรงเรียน ขณะที่แม่อีกทำงานสอนมากมาย เธอก็ยังเรียน และค้นพบเรื่องใหม่ๆ ในตัวเองทุกวัน โดยครูคนสำคัญที่ชื่อ “ลูก”

เริ่มต้นชีวิตนักผจญภัย

อีกมีลูกคนแรกตอนอายุ 25 ปี คนไทยบอกว่าต้องระวังตัว เพราะเป็นช่วงเบญจเพส แต่เรารู้สึกว่าเป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมาก รู้สึกดีที่ลูกมาอยู่กับเราในเวลานั้น เขามาเปิดบทใหม่ให้ชีวิต ทำให้เรากลับมาเรียนรู้โลกแบบคนเริ่มต้นใหม่ที่ต่างไปจากตอนเป็นลูก ชีวิตตอนเป็นลูกมันมีทางชัดเจน พอเป็นนักเรียน สักพักก็ต้องเข้ามาหาวิทยาลัย แล้วก็ทำงาน แต่การเป็นแม่ เหมือนการผจญภัยที่เราไม่ค่อยรู้ว่าอะไรอยู่ตรงหน้า เพราะมันเปลี่ยนได้ตลอด ทำให้เราได้ทดลองหลายอย่าง จนบางทีก็สงสัยว่า การเป็นแม่จะพาเราไปถึงไหน

ตอนท้องลูกทั้งคู่ ร่างกายของอีกจะแข็งแรงจะแท้ง เราไม่รู้มาก่อน มันเป็นไปเอง ตอนท้อง 4-5 เดือน มดลูกบีบตัวจะให้เด็กออก ทำให้ช่วง 3-4 เดือนหลังจากนั้นอีกต้องนอนติดเตียงตลอด ติดเครื่องวัดชีพจรลูก 24 ชั่วโมง ต้องกินไข่มื้อละ 10 ฟอง กิน Vitamin มีื้อละ 9-10 เม็ด เป็นอะไรที่ทำหายตัวเองมาก แต่อีกกับสามีเชื่อมั่น

ว่าเขาจะมาอยู่กับเรา ขอให้เราดูแลตัวเองดีๆ เขากำลังสอนให้เราอดทน และเราได้กำลังใจดีมากจากคนรอบข้าง อีกคิดว่าโชคดีมากที่มีลูกเร็ว เพราะถ้าช้ากว่านั้นร่างกายอาจจะอ่อนแอกว่านี้ และอาจไม่พร้อมมีลูก

ลูกทั้งสองคนคลอดก่อนกำหนด การตั้งท้องของอีกจึงไม่มีรูปสวยๆแบบคนอื่น เพราะเราเป็นคนติดเตียง ช่วงคลอดลูกคนแรก อีกนอนในห้องคลอดคนเดียว รู้สึกดาวน้มมาก มันเป็นบรรยากาศที่แปลกมากในชีวิต กลางคืนเรานอนกับคนท้องคนอื่นๆ ตอนนั้นเราอายุสี่สิบห้า สิ่งที่เขาคุยกันมันก็สอนเราบางอย่าง ได้ยินเสียงทั้งคนที่สมหวังและผิดหวัง คนเป็นแม่เขาเจอเรื่องราวต่างๆ เขาต้องไว้วางใจชีวิตมากเลย อย่างห้องข้างๆก็ดำสามีว่า เห็นไหม บอกแล้วให้เธอทำหมัน ไม่งั้นฉันก็ไม่ต้องเป็นแบบนี้ เราก็ เออวะ จริงด้วย แต่ก็สนุกดี

การมีลูกทำให้รู้ว่าจริงๆเราไม่ต้องการอะไรจากเขาเลย ไม่เคยอธิษฐานขอว่า ให้เกิดมาเป็นอะไร คาดหวังให้เป็นแบบไหน ขอแค่เขาเกิดมาแล้วเขามีความสุข ในใจเราอยากทำให้ชีวิตน้อยๆนี้เจริญงอกงาม คงไม่ใช่คำว่า ปลอดภัย เพราะในช่วงชีวิตมันคงมีคำว่าไม่ปลอดภัยอยู่เหมือนกัน แต่คำว่า เจริญงอกงาม หมายถึงว่า ไม่ว่าเขาจะอยู่ในสถานการณ์ไหน เขาจะต้องเจริญเติบโตต่อไปได้

การผจญภัยในการเป็นแม่มีทั้งช่วงเวลาที่ยากและง่าย คนมักบอกว่าเราโชคดีที่ลูกเลี้ยงง่าย แต่จริงๆก็มีช่วงยากเหมือนกัน เพียงแต่ยากของเขากับยากของเรานั้นไม่เท่ากัน เพราะเงื่อนไขไม่เหมือนกัน ได้เจอทั้งส่วนที่ยาก ส่วนที่ง่าย ส่วนที่ทำให้ประหลาดใจ ส่วนที่ยังแก้ไขไม่ออกเลย มีทั้งช่วงที่เราสนุกกับวิวทิวทัศน์ ช่วงที่เหนื่อย ต้องพยายามปีน ดึงตัวเองขึ้นไปจนถึงทิวทัศน์นั้น ช่วงที่ต้องยอมเปียกเพื่อเรียนรู้ว่ามันจะแห้งยังไง หรือแม้ช่วงที่เอื่อยเฉยๆแล้วชื่นชมสิ่งที่อยู่รอบตัว มันมีทุกวิถีทาง อีกเลยบอกว่ามันเหมือนการผจญภัย

เจ้าเม็ตถ้วมาสะกิดให้รู้ว่า โลกนี้ไม่ได้มีแค่ตัวฉัน

อีกรู้สึกว่า ลูกมาเพื่อสะกิดให้มนุษย์คนหนึ่งรู้ว่า ตัวเธอมีอะไรมากกว่าตัวเองนะ เพราะตอนที่เราเป็นลูก เราจะได้คิดถึงแม่มากเท่าตัวเอง แม้วัฒนธรรมจะสอนให้เรากตัญญู แต่เราจะมองโลกจากตัวเองเป็นหลัก แต่พอมีลูก มุมมองของโลกมันเปลี่ยน เราไม่ได้มองว่า เราจะได้อะไร แต่เรามองว่า เขาต้องการอะไร และทำให้รู้ว่า เธอสามารถรักสิ่งนี้ได้มากพอๆกับที่รักตัวเอง หรือรักได้มากตัวเอง โดยไม่ได้ต้องการบางอย่างกลับมา เพราะในความรักแบบแพน เราอาจต้องการบางอย่างกลับมา ในความรักกับพ่อแม่ บางทีเรากก็ต้องการให้พ่อแม่ทำอะไรให้ แต่พอเรารักลูก เรารู้สึกว่า เขาไม่ต้องทำอะไรกับเราก็ได้ เราสามารถขยายวงความรักของเราได้มากกว่าที่เราเคยรู้

ไม่รู้ความรักแบบนี้เริ่มตอนไหนเหมือนกัน ไม่ใช่แวบแรกที่เห็นหน้าลูกแล้วรู้สึกรัก เพราะแวบแรกที่เห็น แล้วเราสลับไปเลยด้วยยาที่หมอให้ มันน่าจะเริ่มตอนที่รู้ว่าเขาอยู่ในท้อง เราเริ่มใส่ใจดูแลของข้างในท้องทุกอย่างที่ยังไม่เคยเห็นกันเลย ก็ลงไปไม่เห็น จับไปก็ไม่รู้ มันเป็นแค่ความรู้สึกว่าสิ่งนี้อยู่ในตัวเรา เรารับรู้ถึงความรักนั้นได้ผ่าน

สายสัมพันธ์ข้างในโดยที่เขาไม่ได้ทำอะไรเลย แต่ทำไมเราทุ่มเททั้งชีวิตให้เมื่อด่วนเล็กๆนี้ แถมคนรอบตัวเราก็ทุ่มเททั้งชีวิตเพื่อรักษาเมื่อด่วนนี้เอาไว้ จะบอกว่า เขาเป็นลูกเรา เขาน่ารัก ก็พูดไม่ได้เต็มปาก เพราะเรายังไม่เห็นหน้าเมื่อด่วนเลยนะ เขาค่อยๆทำให้เรารู้สึกว่าเมื่อด่วนนี้สำคัญจังเลย แล้วเราก็ค่อยๆรักเขามากขึ้น เรากลับมาดูแล ระมัดระวัง แล้วก็กลายเป็นว่า พรทั้งหมดที่ใครก็ตามอวยพรให้เรา เราคืนไปที่เขา แล้วมันมีความรู้สึกหนึ่งที่ชอบมาก คือการได้คุยกับลูก รู้สึกเหมือนมีเพื่อนไปด้วยทุกที่ เราก็จับท้องแล้วก็คุยกับเขา บางทีก็สื่อสารอยู่ในใจ ได้ยินไหมไม่รู้

สิ่งที่เขาสอนเรามากที่สุด คือสอนให้รู้ว่า “โลกนี้ไม่ได้มีแค่ตัวฉัน” มันเป็นความรู้สึกที่ว่า ฉันทำอะไรเพื่อคนอื่นในโลกนี้ได้ มีบางสิ่งในโลกที่ต้องการการการประคองจากตัวฉัน จากที่คนที่ถูกดูแล เปลี่ยนให้เราดูแลคนอื่นโดยที่เขาไม่เคยมีบุญคุณอะไรกับเราเลย เขาไม่เคยเลี้ยงเรามา แต่เรารู้ว่าเราจะดูแลเขา เพราะเขาอยู่ในร่างกายของเรา มันเป็นความรักที่เขาที่ไม่ได้ทำอะไรให้เรา แต่เราอยากทำสิ่งนี้ให้เขา โดยที่ไม่ต้องมีเงื่อนไขว่าเธอต้องทำอะไรให้ฉัน

ไม่หวังความรัก เพราะรักไม่มีวันหมด

คุณภาพของความรักแบบนี้เปลี่ยนชีวิตเรามากเหมือนกัน อย่างแรกเลยคือ เรารู้สึกคาดหวังน้อยลง และทำให้เรารับรู้ว่า ตัวเองมีสิ่งดีๆ ที่ให้คนอื่นได้เยอะเลย บางเรื่องที่เราทำคนเดียว แต่มันยิ่งใหญ่มากสำหรับลูก เช่น เราเล่นนิทานที่รู้สึกว่าไม่สนุกหรอก แต่เล่าเพราะไม่รู้จะทำอะไร แต่ลูกมีความสุขจังเลย หรือแค่เราเกาเขา เขาก็มีความสุขแล้ว หรือแม้กระทั่งเรานั่งอยู่ข้างๆ เขาก็มีความสุขแล้ว

ความรักแบบนี้หล่อเลี้ยงใจทั้งผู้รับและผู้ให้มากๆ ทั้งผู้ให้และผู้รับ สำหรับเรา ไม่ว่าจะเขาจะตอบแทนหรือไม่ตอบแทนก็ไม่ใช่ปัญหาเลย แล้วมันหล่อเลี้ยงตัวผู้รับด้วย เพราะลูกรับรู้ได้ว่ารักแบบนี้มันไม่มีวันหมด มันจึงส่งผลไปถึงความสัมพันธ์อื่นๆของเขาด้วย เขาเรียนรู้ที่จะให้ผู้อื่นโดยไม่หวัง เพราะเขาได้รับมาเต็มแล้ว เขาไม่ใช่เด็กหวงแม่ อย่างตอนที่เปิดโรงเรียนบ้านแม่อีก ลูกๆก็เข้าเรียนกับเด็กคนอื่นๆด้วย เวลาอีกสอนหนังสือ อีกจะดูแลทุกคนเหมือนลูก ลูกอีกจะไม่ได้ทำอะไรที่พิเศษกว่าคนอื่น เขาอาจรู้สึกอยากกอดแม่ แต่เขาไม่เคยห้ามใครมาแตะแม่ เพราะเขารู้ว่า แม่จะไม่มีวันหายไป นอกจากนี้เขาก็แบ่งของเล่น ของกิน ของใช้ให้เพื่อนๆที่บ้านได้

พอลูกๆโตขึ้น การให้ก็เป็นรูปธรรมมากขึ้น สองพี่น้องอายุห่างกันสองปี (11 กับ 13) ทำกิจการขายขนมด้วยกันสองคนพี่น้อง เขาแบ่งกำไร 10 % ไว้บริจาค ซึ่งเขารู้สึกว่าเขาบริจาคได้เพราะเขามีพอ คนรอบตัวสะท้อนให้อีกฟังว่า เขาคิดเผื่อคนอื่นได้ อีกรู้สึกว่าความรู้สึกแบบนี้คือพื้นฐานของ Resilience ของมนุษย์ ที่ไม่ว่าจะเจออะไรที่แย่ๆ เราจะกลับขึ้นมาได้ เพราะเราเคยได้รับความรักแบบนี้ ความรักแบบที่ต่อให้ฉันเหลือตาข้างเดียวอยู่กลางหัว แม่ฉันก็รักฉันอยู่ดี ตัวฉันที่เหี้ยนเพราะไม่ไปอาบน้ำ หรือตัดผมแหงๆมา ก็ยังมีใครบางคนรักฉันอยู่ดี

เราเลือก และมีทางไปต่อเสมอ

อีกทำโฮมสคูลช่วงลูกเรียนประถม เพราะเห็นว่าการเรียนในโรงเรียนที่เขาเรียนไม่ค่อยเหมาะกับธรรมชาติ การเรียนรู้ของลูก ส่วนโรงเรียนที่คิดคล้ายเราก็ออยู่ไกล ตอนลูกไปโรงเรียน เขาอยู่ในวงจรที่มีหน้าที่หลักคือการเรียน ตื่นเช้าไปโรงเรียน กลับมาต้องทำการบ้านให้ทัน ต้องสอบให้ได้ เขาเหนื่อยมาก วิถีชีวิตแบบนี้เป็นไปได้ที่เขาจะคิดเผื่อคนอื่นนอกจากตัวเอง แค่ต้องทำส่วนของตัวเองให้ทันก็ยากแล้ว แม้กระทั่งการรับผิดชอบต่อสุขภาพ

ตัวเองก็น่าจะยาก วันนี้ทำการบ้านเสร็จเที่ยงคืน พรุ่งนี้ต้องตื่นตีสี่ตีห้า เรากี่ เฮ้ย เราจะใช้ชีวิตกันแบบนี้จริงๆหรือ เราต้องอยู่กับร่างกายนี้ไปตลอดชีวิตนะ

เราไม่อยากจะใช้ชีวิตเรามีแค่ตัวเอง อยากให้เขาเห็นสิ่งอื่นๆในโลกด้วย พอลูกออกมา เราให้เขาอนเต็มที กินเต็มที่ พักเต็มที่ ออกกำลังกายเต็มที่ เพราะนี่คือความรับผิดชอบต่อตัวเอง หากสุดท้ายคุณไม่สบาย คนอื่นก็ต้อง รับผิดชอบต่อคุณเหมือนกัน อีกรักก็มักโดนถามว่า อย่างนี้ลูกก็ต้องหนีทุกครั้งที่เจอเรื่องที่ไม่ชอบสิ เราก็บอกว่า เรา ไม่ได้หนี เพราะตอนที่ลูกกำลังจะออกจากโรงเรียน เรานั่งคุยกันถึงข้อดีข้อเสียทุกอย่างระหว่างการอยู่ในระบบต่อกับการทำโฮมสคูล เพื่อให้ลูกได้เลือก และเข้าใจว่าเขาออกมาเพื่ออะไร เขาจึงรู้ว่านี่คือการเลือก ไม่ใช่การหนี วันหนึ่งถ้าการเลือกนี้มันไม่เวิร์ก เขาจะกลับทางเดิมหรือไปทางอื่นก็ได้

มีจุดพลิกผันหนึ่งที่เตือนสติตัวเอง และเป็นแรงที่ทำให้เลือกโฮมสคูล มันเกิดขึ้นตอนที่อีกเป็นโรคหัวใจ เข้า วันนั้นอีกเพิ่งขับรถไปส่งลูกทั้งสองคน พอเดินกลับมาที่รถและกำลังนั่งเขียนอีเมลเนออร์กี้รู้สึกหัวใจเต้นผิด จังหวะ สลัดใจ และใจสั่นมากๆ ด้วยความที่เป็นแอร์โฮสเตสมาก่อนเลยรู้วิธีจับชีพจร ชีพจรมันเร็วเกิน 180 อีกเลยตัดสินใจเดินไปโรงพยาบาลเข้าห้องฉุกเฉินแฉะนั้น หมอแจ้งว่าต้องฉีดยาเพื่อรีเซ็ตหัวใจ แล้วต้องส่งต่อไปที่ โรงพยาบาลประจำของเรา

เราก็คิดได้ว่า เมื่อที่เราเพิ่งเจอลูกเองนะ ถ้าเดินเข้าห้องฉุกเฉินไปแล้วเราตาย ก็คือจบเลย แล้วตอนนี้เราทำ อะไรอยู่ เหตุการณ์นี้ได้เปลี่ยนแนวคิดการเลี้ยงลูกเลย ว่าต่อไปนี้ การเลี้ยงลูกคือเลี้ยงให้เขาอยู่ได้ในวันที่เขาไม่มี เรา ไม่ใช่เลี้ยงลูกเพื่อแม่จะยินดีความสำเร็จของลูก แต่ความสำเร็จเกิดขึ้นทุกวันอยู่แล้ว แม่ดีใจและภูมิใจในทุกวัน ของลูก เราไม่ได้เลี้ยงลูกเพื่อให้เขาเรียนเก่งๆ ขณะที่หนึ่ง เราไม่ได้ต้องการรางวัลใดๆ แต่อยากให้การศึกษาที่ลูกจะ อยู่ได้ในวันที่พ่อหรือแม่หรือทั้งสองคนไม่อยู่แล้ว

เราต้องกล้าหาญที่จะวางใจในตัวเขา ว่าเขาทำได้ เพราะสุดท้ายแล้ว วันที่เราตายไป เราทำอะไรไม่ได้เลย สิ่งเดียวที่เราทำได้คือวางใจ แต่มันจะดีกว่ามากถ้าเราหัดวางใจเขามาตั้งแต่ต้น ทำให้เขาฝึกวางใจตัวเองเหมือนกัน เพราะถ้าหากทั้งชีวิต เราบอกว่าหนูทำไม่ได้หรอกๆ แล้วในวันที่แม่ตาย เขาก็คงคิดไม่ได้ในทันทีว่า เขาก็ทำได้ เหมือนกัน เราต้องเพาะเมล็ดพันธุ์นี้มาก่อนหน้านั้น ถ้าเปรียบเทียบการเลี้ยงลูก มันก็เหมือนการปลูกต้นไม้ มันไม่ใช่ การไปตลาดแล้วซื้อต้นไม้ใส่กระถางมา แต่มันคือการเริ่มปลูกตั้งแต่เมล็ด โดยที่ไม่รู้ว่าเมล็ดนี้มันออกมาเป็นแบบ ไหน มันต้องอาศัยความรักแบบที่ฉันก็ไม่รู้ว่าเธอจะเป็นอย่างไร แต่ฉันจะทำการสิ่งที่ฉันทำได้ ให้เธอเติบโต และไม่มีใคร รับประทานด้วยว่าเมล็ดนี้จะงอก มันอยู่ที่ตัวเรา

อีกรู้สึกว่า การที่มนุษย์รับรู้ว่ามีทางเลือกมันสำคัญกับชีวิตมากเลย เพราะทำให้เรารู้ว่ามีทางไปต่อ เป็น การรับรู้ว่าเป็นชีวิตของฉัน ถ้าเรารับรู้ว่ามีทางเลือก และทุกทางถูกเลือกมาให้เราแล้ว เราจะสิ้นหวังกับ

ชีวิตมาก เพราะฉันไม่เคยได้เลือกอะไร เราฝึกให้เขาได้เลือกมาตั้งแต่เด็ก เลือกเสื้อผ้าใส่เอง เลือกอาหารบนโต๊ะ ตอนเด็กๆเขาก็เลือกในขอบเขตที่เราจัดวางให้ พอโตขึ้นขอบเขตก็ขยาย ความเสี่ยงมันก็เยอะขึ้น แต่อย่างน้อยที่สุด เขาต้องได้เลือก

อีกได้รับสิ่งนี้มาจากพ่อแม่ ถ้าเต็มร้อยก็ไม่ต่ำกว่า 80-90% แน่นนอน และอีกส่วนหนึ่ง, จาก มหาวิทยาลัยที่เรียน อาจารย์มักให้ทางเลือกเราเสมอ เราโชคดีที่อยู่ในสังคมที่ให้โอกาสเราเลือกหลายๆอย่าง ใน การเลี้ยงลูกสามีก็คิดคล้ายกัน เราเชื่อว่าคนเราควรมีทางเลือก ทำให้ทุกเรื่องในบ้านเราคุยกันได้ เราแสดงความเห็นกันในเรื่องต่างๆ เสมอ ลูกจะารู้สึกว่า เขาพูดในสิ่งที่เขาคิดได้

ตอนนี้ลูกๆรับผิดชอบตัวเองได้แล้ว เขาขยายมาดูแลสัตว์เลี้ยงของเขา แล้วก็คนในบ้าน ตอนนี้อาชีพก็มี แล้ว ก็เรียนรู้วิธีการบริหารการเงินตัวเอง อดออม อีกเลยคิดว่า ถ้าเราตายวันนี้ เราก็ตายได้แล้ว เขาอยู่รอดแน่นอน เขาจะไม่เป็นภาระคนอื่น เขาดูแลตัวเองได้ระดับหนึ่ง เขาทบทวนตัวเองได้ ดูแลภายในข้างในจิตใจตัวเองได้ เขารู้วิธีปกป้องตัวเอง รู้วิธีคุยกับตัวเอง

ยอมถูกตีแสบหน้าเพื่อรู้จักตัวเอง

จุดที่ยากในการเลี้ยงลูกของอีก คือการยอมรับเวลาที่เราเห็นเงาของเราในตัวเขา เช่น เรามักไม่ชอบที่ลูกทำบางอย่าง แต่ลึกๆเขาอาจเอาสิ่งนั้นมาจากเรา พอเราบ่นว่าไม่ชอบสิ่งที่ลูกทำ สุดท้ายลูกก็สะท้อนว่าเขาเห็นตัวอย่างมาจากเราจริงๆ การยอมรับว่าลูกเขาเป็นสิ่งนั้นเพราะเราต้องอาศัยความกล้าหาญมากๆ เพราะมันจะเจ็บปวดที่ต้องยอมรับความจริงที่เราพยายามมองข้าม ต้องมีความเข้มแข็งในการพยายามเปลี่ยน และหลายครั้งก็เหมือนถูกตีแสบหน้า

อย่างเรื่องที่ยังไม่ชอบคนเสียงดัง แล้วลูกอีกเสียงดัง เราก็มืดเลย ว่าทำไมเสียงดัง ลูกก็บอกกลับมาว่า หม่ามีย่าเสียงดังได้ไหมคะ เพราะเสียงเราก็ไม่ปกติเหมือนกัน พอกลับมาพิจารณาก็เห็นว่า เออ พฤติกรรมเสียงดัง เขาก็เอามาจากเรานี้แหละ พอเจอแบบนี้ ผู้ใหญ่อาจเลือกตอบโต้เขาด้วยการดุ เช่น ฉันเป็นแม่ ไม่ต้องมาสอนฉัน หรือ ฉันจะเสียงดัง จะทำไม แต่สิ่งที่อีกเลือกคือ โอเค เราหยุด เพราะรู้ว่าเรากำลังเสียงดังเหมือนกัน มันจริง

จริง จริงมากๆ ไม่มีคำอื่นนอกจากคำว่าจริง ต้องใช้ความกล้าหาญมากๆที่จะยอมรับว่าเราเป็นแบบนี้ เราอา
เป็นมา 20-30 ปีแล้ว และหลายๆก็รู้ว่าสิ่งนี้ไม่ดี เราบอกลูกอย่าทำ พอลูกพูดแบบนี้เลยเหมือนเรากำลังตำ
ตัวเอง เราก็ออเค ขอบคุณนะที่เดือนห่ามี จะปรับปรุง ถามว่าอายุไหม อายุสิ สอนลูกแบบเป็นแบบตายแต่กลับ
เป็นเสียเอง

เรื่องเหล่านี้เป็นจุดที่อีกรู้สึกว่าต้องก้าวข้ามไปให้ได้ เพราะถ้าคุณก้าวข้ามไม่ได้ คุณจะเป็นแม่ที่พูดอย่างทำ
อย่างตลอดไป แม้จะเป็นเรื่องเล็กๆ แต่มีผลต่อเรื่องอื่นด้วย เพราะลูกจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องแม่สอน แม่ยังไม่ได้
หรือไม่พยายามทำ แล้วแม่มาพูดกับหนูเรื่องนี้ทำไม เราจึงต้องกล้าหาญพอที่จะทิ้งความอายแล้วเปลี่ยนตัวเอง ซึ่ง
มันก็สนุกดี เหมือนเขามาเจียรไนเรา ให้สิ่งที่เราเชื่อว่าดีเกิดขึ้นกับตัวเราจริงๆ

สิ่งที่อีกได้เรียนรู้จากการเป็นแม่ คือการยอมรับตัวเอง ยอมรับคนอื่น แล้วก็ยอมรับในความแตกต่าง การ
เป็นแม่คือการที่เรายอมรับว่าบางครั้งเราก็ไม่รู้ เรายอมรับว่าบางครั้งลูกก็รู้เยอะกว่าเรา เรายอมรับว่าบางครั้งเราก็
พลาด เรายอมรับว่าบางครั้งก็เหนื่อย แต่ทั้งหมดเรายอมรับมันด้วยความรัก พอเป็นแม่เราให้อภัยได้เร็วขึ้น ส่วน
หนึ่งอาจเพราะไม่มีเวลาคิด เราต้องเลี้ยงลูก แต่อีกอย่างคือเรารู้ว่าทุกคนพลาดได้ เมื่อก่อนอีกเป็นคนขอโทษยาก
ฉันไม่รู้ ฉันไม่ได้ผิด ฉันไม่ขอโทษ แต่พอเป็นแม่ ช่างในเราเปลี่ยน เรารู้สึกว่าทุกคนทำพลาดได้ เราทุกคนกำลังเรียน
รู้อยู่เหมือนกัน คำว่า ยอมรับ มันเลยมีคำว่า “ยอม” กับ “รับ” ยอมให้เป็นในสิ่งที่เป็นอย่างนั้น แล้วรับว่ามันเกิดขึ้นจริง ถ้า
ยอมรับได้ก็โอเค เราจะหาทางไปต่อได้ แต่ถ้ายอมรับไม่ได้ จะดึงกลับมาที่เดิม

การเป็นแม่ทำให้เรารู้ว่ามีสิ่งดีๆเกิดขึ้นในชีวิตอีกเยอะเลย เพียงแต่คุณต้องเห็น แต่การจะเห็นได้ คุณต้อง
ยอมรับว่ามันมีก่อน การมีลูกทำให้จังหวะชีวิตเราช้าลง เราได้ทำเรื่องซ้ำๆเดิมในจังหวะชีวิตของลูกมากขึ้น และ
ความช้าลงทำให้เราเห็นสิ่งที่อยู่รอบตัว ปกติอีกก็เป็นคนที่เร็วมาก จนลูกถามว่า หม่ามีทำไมต้องรีบ เออ ไม่รู้
เหมือนกัน วันหนึ่งอีกกับลูกตั้งใจคุยว่า วันนี้เราจะไม่พูดคำว่า “เร็ว” โอ้โฮ ยากมาก อีกเลยไปใช้คำว่า “ไปได้ยัง”
แทน ลูกบอก หม่ามีมันอยู่ในหมวดเดียวกัน

ลูกถามว่าทำไมต้องรีบ ก็เดี๋ยวมันไม่ทัน จันเราก็ตื่นให้เข้าชั้น มันตื่นไม่ไหว แล้วทำไมตื่นไม่ไหว เพราะเมื่อ
วานเขานอนดึก นอนดึกเพราะอะไร เพราะทำการบ้านไม่ทัน ทำการบ้านไม่ทันเพราะอะไร เพราะกว่าจะกลับถึง
บ้านก็ดึก แล้วเขายังอยากใช้เวลาอยู่กับพ่อแม่ อยากนั่งคุย นั่งเล่น ไม่ได้อยากวางกระเป๋า กินข้าว แล้วทำการบ้าน
เลย เราก็ค่อยๆได้ใจทยอยออกมาทีละนิด จากโจทย์ที่เราอยากจะทำช้าลง ทั้งหมดต้องยอมรับว่าเราเร็วก่อน แต่ถ้าวัน
นั้นอีกบอกปิดลูก ไม่เห็นว่าเรื่องนี้สำคัญ เราก็จะไม่เข้าใจอะไรเลย

รู้ไหมว่าแม่ก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง

ปัญหาอย่างหนึ่งที่เห็นจากการทำโรงเรียนคือ มนุษย์แม่มีกดดันมากเกินไป แม่ไม่ค่อยแสดงออกว่าฉันทุกข์ ทั้งที่แม่ก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่สุดก็ได้และทุกข์ได้ ถ้าแม่ทุกข์ แม่อนุญาตให้ตัวเองทุกข์บ้างก็ได้ ถ้าแม่เหนื่อย แม่อนุญาตให้ตัวเองเหนื่อยบ้างก็ได้ เราอาจหาคนแบ่งเบา หาคนคุยด้วย หรือหาทางแก้ตามอาการที่มันเป็น อย่าคาดหวังว่าการเป็นแม่ต้องมีความสุขตลอดเวลา เพราะเป็นไปไม่ได้ ไม่ว่าจะมนุษย์คนไหนในโลกก็ไม่มีใครมีความสุขตลอดเวลา เพราะฉะนั้นอนุญาตให้ตัวเองเป็นแม่ที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง แล้วเราจะสบายมากขึ้น ให้อภัยตัวเองได้ง่ายขึ้น และมีความสุขกับชีวิตตัวเองง่ายขึ้น

อีกไม่ได้พูดถึงคนเป็นแม่เท่านั้น แต่อยากบอกสังคมด้วยว่า สังคมไม่ควรทำให้แม่รู้สึกว่าเป็นแม่คนเดียว เธอต้องทำให้ได้ แม่ต้องสตรอง ซึ่งกลายเป็นว่าเราไปสร้างสร้างบรรทัดฐานและความคาดหวังบางอย่างว่า แม่ต้องทำได้ทุกอย่าง แม่ต้องอดทนตลอดเวลา แต่แม่ก็ควรได้รับการดูแลในฐานะมนุษย์คนหนึ่งเหมือนกัน เราควรใจดีกับคนเป็นแม่ให้มากขึ้น ให้โอกาสเขาพลาด ได้รับโอกาสในการให้อภัยตัวเอง ไม่ใช่เหยียบย่ำเพียงเพราะเขาทำตามบรรทัดฐานของความเป็นแม่ไม่ได้ ไม่มีใครในโลกที่สมบูรณ์แบบ แล้วทำไมถึงต้องคาดหวังให้แม่สมบูรณ์แบบ สู้ให้แม่เป็นมนุษย์ที่เรียนรู้จากสิ่งที่ผิดพลาดไม่ดีกว่าหรือ สู้ให้แม่เศร้าได้เพื่อให้แม่ไปสอนลูกได้ว่าเวลาเศร้า ลูกต้องทำแบบไหน สู้ให้แม่ได้พลาดบ้าง เพื่อให้แม่ได้สอนลูกได้ว่าเวลาที่พลาดแม่แก้อย่างไร ดีกว่าให้แม่มีภาพในใจว่า ฉันต้องไม่ผิด ไม่พลาด ไม่เศร้า แล้วเขาจะเอาไอ้ความรู้สึกตอนนั้นไปเก็บไว้ตรงไหน ต่อให้เก็บในลิ้นชัก วันหนึ่งมันก็

ล้นอยู่ดี แล้วลูกก็รับรู้ได้ แต่ถ้าเราอนุญาตให้เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีผิดพลาดได้ เขาเหนื่อยได้ เขาพักได้ แม่ก็จะได้เรียนรู้มากๆ แล้วความเป็นมนุษย์ของแม่นี้แหละจะสอนให้ลูกเป็นมนุษย์ที่ดีได้

รักแบบนี้เป็นไปได้สำหรับทุกคน

ก่อนทำโฮมสคูล อีกทำโรงเรียนบ้านแม่อีก เด็กๆที่มาเรียนกลุ่มแรกก็คือเพื่อนๆของลูก และญาติๆหรือคนที่รู้จักเรา เรอบอกพ่อแม่ทุกคนว่า ถ้าให้อีกเลี้ยงลูกเขา อีกจะเลี้ยงเหมือนลูกนะ กินก็กินเหมือนลูกอีก การสอนหรือทำโทษก็ใช้วิธีการเดียวกัน ถ้าเขารับไม่ได้ก็ไม่เป็นไร อีกส่งต่อความรักแบบนี้ให้ลูกศิษย์ทุกคนเลย ถึงเขาจะผ่านมือเราไปแล้ว แต่เวลาเราไปเห็นอะไรแล้วรู้สึกว่าจะเหมาะกับเด็กคนนั้น เราก็จะบอกคุณพ่อคุณแม่เขาเสมอ หรือเวลามีปัญหาอะไร บางทีเขาก็โทรมาปรึกษา มาเจอ มาหา เด็กๆทุกคนจะถูกสอนมาเหมือนลูก

มันมีเหตุการณ์หนึ่งที่ยังชอบมาก ในโรงเรียนของเรามีข้อตกลงร่วมกันว่า ของเล่นที่เด็กๆจะเอามาย้านนี้ ต้องแน่ใจก่อนนะว่า หนูพร้อมจะแบ่งให้คนอื่นเล่น แต่ถ้าหนูไม่พร้อม ให้เอาของชิ้นนี้ไว้ที่บ้านของหนู เพราะถ้าเอา

มา หนูอาจจะถูกเพื่อนขยี้มเล่น แต่ถ้าหนูไม่อยากให้ หนูก็มีสิทธิบอกด้วยเหมือนกัน ปกติถ้ามีเด็กทะเลาะ เพราะไม่อยากแบ่งของเล่นกัน แล้วก็มีน้องคนหนึ่งบอกว่า “เราอยู่ที่นี้ เราต้องแบ่งกันนะ เพราะเราเป็นพี่น้องกัน”

ทั้งๆที่พวกเขามาจาก 10-20 ครอบครัวที่แตกต่างกัน แต่เด็กพูดคำนี้ เพราะสิ่งที่เราสอนมาตลอดว่า ให้พี่ดูแลน้อง น้องเรียนรู้จากพี่ เด็กๆพูดขึ้นมาเองว่า แบ่งกันได้ไหม เพราะของทุกอย่างเราเล่นด้วยกัน แล้วเราก็เป็นพี่น้องกัน ประโยคนั้นเหมือนมาตรวจสอบความคิดและความเชื่อของเรา ที่เลี้ยงลูกให้มองเห็นว่าทุกคนรอบตัวเป็นพี่น้องของเขาได้ อาจไม่เหมือนพี่น้องจริงๆ แต่เขารู้สึกได้ว่ามีสายสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญกับการดำรงอยู่ในสังคมใหญ่ ต่อไปในอนาคตถ้ามีเด็กคนไหนผ่านเข้ามาในชีวิตอีก เราก็จะเลี้ยงแบบนี้ เลี้ยงให้เขาใส่ใจตัวเอง ใส่ใจผู้อื่น แล้วก็ใส่ใจโลก

ความรักแบบแม่ของอีกผ่านการมีลูกก็จริง แต่สมมติเราไม่มีลูก มันก็ยังมีความรักแบบนี้อยู่ในชีวิตเราอยู่แล้ว เพียงแต่เราจะเห็นหรือเปล่า เช่น เราปลูกต้นไม้แล้วทะนุถนอมเขามากเลย เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา แล้วเราใช้คำว่า “รักเหมือนลูก” เพราะความรักที่ให้ลูกมันเยอะจริงๆ แล้วก็ไม่ได้อยากได้อะไรกลับมา

ความรักแบบนี้ได้อยู่ได้ในทุกจังหวะของชีวิต ถ้าคุณมีลูก คุณก็อาจมีหนึ่งสิ่งมีชีวิตที่ช่วยให้เห็นว่าต้องดูแลอย่างไร ต้องดำเนินความรักแบบนี้ไปอย่างไร แต่ไม่ได้แปลว่าความรักแบบนี้จะเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตอื่นไม่ได้ เรา รักลูกศิษย์ รักต้นไม้ รักบ้าน รักสัตว์เลี้ยง ฯลฯ ด้วยความรักแบบนี้ได้ สิ่งนี้ให้ความรักกับทั้งผู้รับและผู้ให้ ไม่ใช่ความรักที่ให้แล้วหมดไป แต่เป็นความรักที่แผ่ออก และกลับมาให้คนให้และคนรับ เพราะฉะนั้นเลยอยากให้รู้สึกสนุกกับมัน อยากให้ขอบคุณที่มีความรักแบบนี้มาอยู่ในชีวิตเรา ไม่ว่าจะมาแบบไหน หรือมาจากคนไหน มันเกิดขึ้นได้ แล้วก็สร้างสิ่งดีๆในชีวิต เป็นความรักที่มาเจียรไนให้เราดีขึ้น ไม่ใช่ความรักที่มาสร้างภาระ แต่การเจียรไนก็อาจต้องเจ็บบ้าง จิกจี้บ้าง คั้นบ้าง เป็นธรรมดา

เรื่อง พรรรัตน์ วชิราชัย

นักเขียนที่ไม่ได้เป็นแม่ เป็นลูกที่ดีบ้างและไม่ดีบ้าง แต่รักแม่ แม่ส่วนใหญ่รู้สึกไม่ค่อยดีกับการเป็นลูก เป็นแม่แมว ตาบอดหนึ่งข้าง เป็นน้องสาวของพี่สาวหนึ่งคน ระหว่างทำคอนเทนต์ รู้สึกว่าตัวเองกำลังถูกชีวิตเจียรระไน เจ็บๆ คั่นๆ เป็นอย่างมาก

ภาพ อารงรัตน์ บุญประยูร (ลุงตุ๋ย)

ช่างภาพโดยอาชีพ เป็นคน ชอบอ่านหนังสือ อ่านตั้งแต่ลูกกล้วยแขก ยันพุทธธรรมเล่มโต การเขียนบล็อกทำให้หัน มาสนใจการเขียนมากขึ้น ไม่ใช่เขียน นักคิด เป็นเพียงช่างภาพที่อยากจะเขียนเท่านั้น

สนับสนุนโดย

